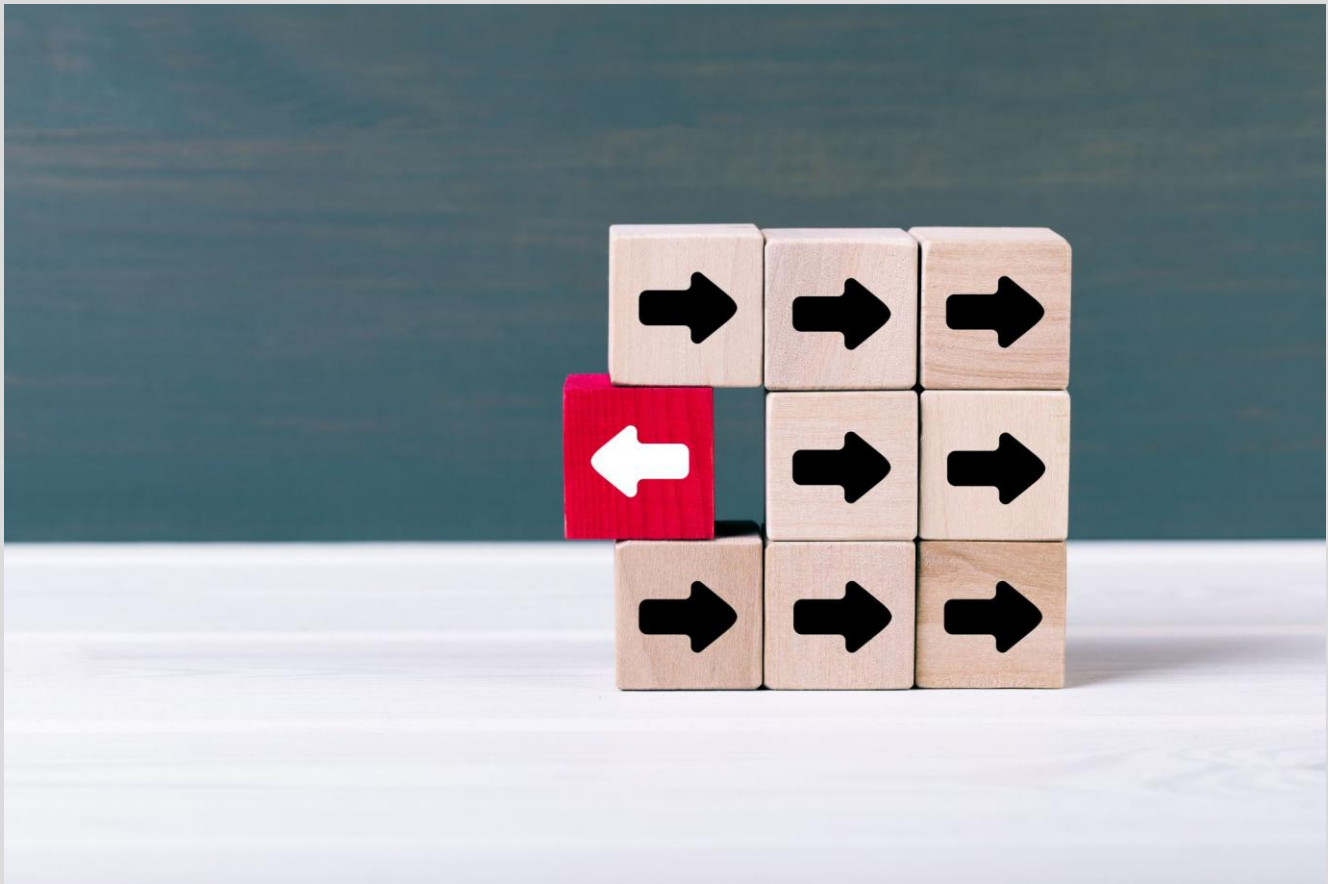

LGKVC darbuotojų korupcijos tolerancijos apklausos ataskaita

Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo

patarėjas Andrius Barisevičius

andrius.barisevicius@vertimaigestais.lt

Lietuvių gestų kalbos vertimo centre (LGKVC) 2026 m. rugsėjo mėn. buvo vykdoma jau kasmetinė tapusi LGKVC darbuotojų korupcijos tolerancijos apklausa. Anoniminė apklausa buvo patalpinta manoapklausa.lt svetainėje ir nuoroda į ją išplatinta įstaigos darbuotojams elektroniniu paštu. Apklausa parengta vadovaujantis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros naudojama metodika. Žemiau pateikiama šios apklausos ataskaita.

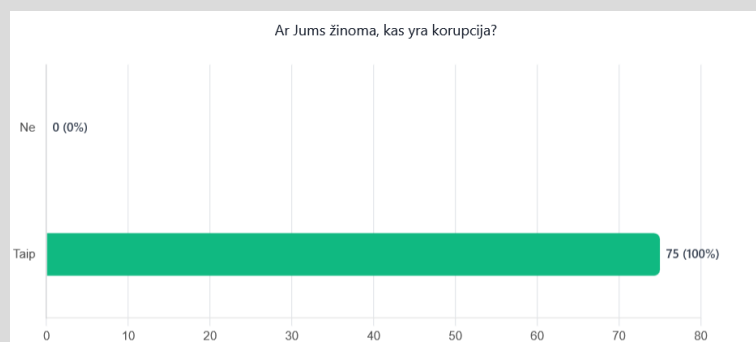
Siekiant kuo aktyvesnio LGKVC darbuotojų dalyvavimo apklausoje, validžių rezultatų ir vienodo traktavimo, anketoje darbuotojams daugiausia buvo pateikta uždaro pobūdžio klausimų, išskyrus kelis anketos klausimus. Anketos uždaro pobūdžio klausimuose respondentai galėjo pasirinkti vieną iš siūlomų atsakymų variantų (Taip, Ne ir/arba Kita), kituose atvirose klausimuose respondentai galėjo įrašyti savo atsakymo (siūlymo) variantą.

APKLAUSOS REZULTATAI

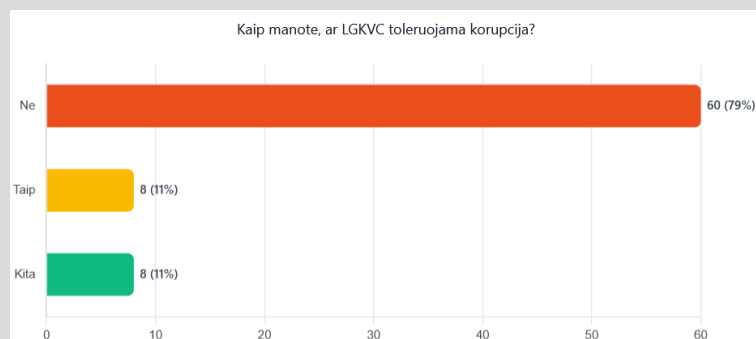
Informacija apie apklausos dalyvių aktyvumą

Apklausoje sudalyvavo 76 respondentai, pagal tuo metu dirbančiųjų įstaigoje skaičių tai sudarė 58 proc. visų darbuotojų. Palyginimui, 2024 m. vykusioje apklausoje sudalyvavo 98 respondentai, 2025 m. – 81 respondentas.

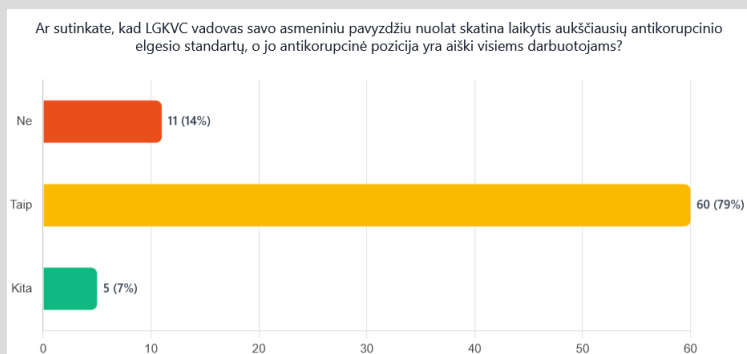
Darbuotojų požiūris į korupciją ir korupcijos prevenciją

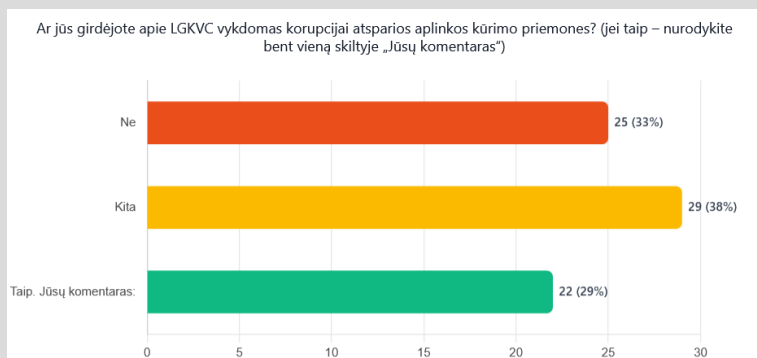
Visi darbuotojai į klausimą „Ar jums žinoma, kas yra korupcija?“ atsakė teigiamai.

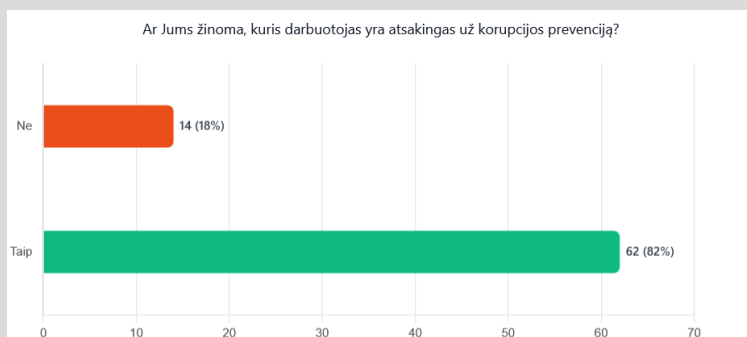
Didžioji dalis apklaustųjų – 79 proc. (2025 m. - 62 proc., 2024 m. - 54 proc.) mano, kad įstaigoje nėra toleruojama korupcija, likusi dalis (11 proc.) nežino (2025 m. - 27 proc., 2024 m. - 36 proc.) arba pritaria teiginiui (11 proc.), kad korupcija toleruojama (11 proc., 2024 m. - 10 proc.). Duomenys rodo, kad manančiųjų jog įstaigoje nėra toleruojama korupcija nuosekliai kyla, nežinančių – mažėja, o manančių, kad toleruojama išlieka ta pati dalis per visų trejų metų apklausą. Darytina išvada, kad daugumos nuomonė kinta išskyrus kelis respondentus (8), kurie nekeičia savo nuomonės.

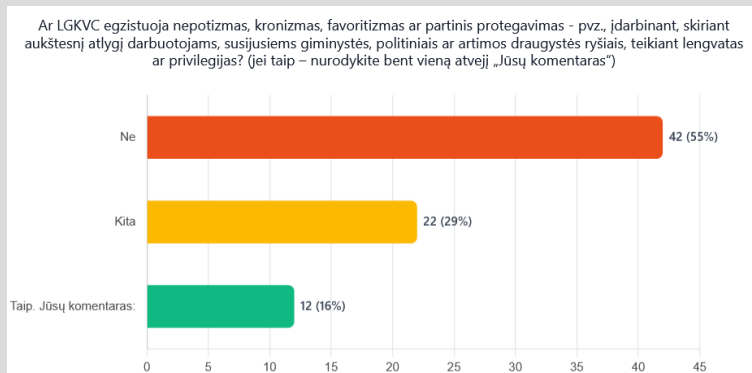
Apklauso duomenys rodo, kad respondentų vertinimas dėl LGKVC vadovo asmeninio pavyzdžio kinta į teigiamą pusę – 21 proc. apklausoje dalyvavusių darbuotojų vis dar nesutinka su apklausoje išsakytu teiginiu (2025 m. – 22 proc., 2024 m. – 32 proc.), o 79 proc. atsakė, kad įstaigos vadovas savo asmeniniu pavyzdžiu nuolat skatina laikytis aukščiausių antikorupecinio elgesio standartų ir jo antikorupecinė pozicija yra aiški (2025 m. – 78 proc., 2024 m. – 68 proc.).

Dalis tų, kurie žino apie vykdomas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones, sudarė 29 proc. (2025 m. – 40 proc., 2024 m. – 21 proc.), o vertinant atskirai nežinančiųjų skaičių – 33 proc., kuris sumažėjo (2025 m. – 38 proc.), bendras teigiamų atsakymų procentas yra padidėjęs iki 67 proc. (2025 m. – 62 proc.) Nurodytos šios priemonės: *<... Darbuotojų antikorupecinio supratimo didinimas, korupcijos prevencijos mokymai darbuotojams, apklauso, atmintinė, dovanų politika, Korupcijos prevencijos programa, Pranešėjų apsauga, privačių interesų deklaravimas, Galimybė pranešti apie pažeidimą, viešųjų pirkimų skaidrumas, veiklos viešinimas, antikorupecinio elgesio kodeksas, yra atsakingi asmenys už korupcijos prevenciją, vidiniu kanalu pranešti apie pažeidimus>.*

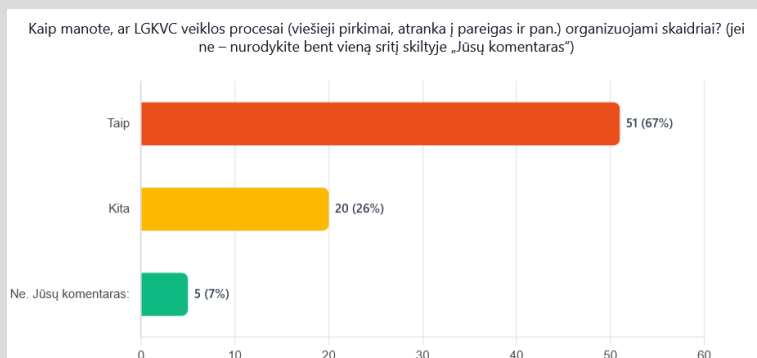

Didžioji dalis respondentų, žinančių, kuris darbuotojas yra atsakingas už korupcijos prevenciją LGKVC, sudaro 82 proc. ir, palyginus duomenis su 2025 m. (67 proc.) ir 2024 m. (54 proc.), gerokai padidėjo.

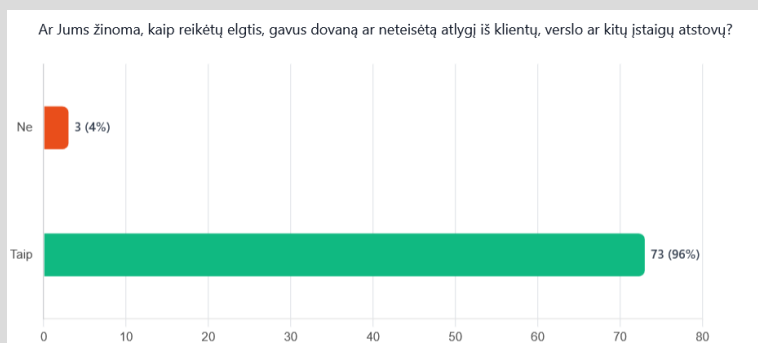

Respondentų dalis, manančių, kad pastebėjo nepotizmo, kronizmo, favoritizmo ar partinio protegavimo atvejų, sudarė 16 proc. (2025 m. - 22 proc., 2024 m. - 32 proc.), t. y. taip manančiųjų sumažėjo. Teigiamai atsakiusių atsakymus galima būtų skirstyti į bendro pobūdžio pastebėjimus (*Yra/ teko girdėti, kad taip vyksta/ Manyčiau yra/ Galimai*), nuorodas į senus įvykius (*Buvo įdarbintas žmogus susijęs giminytės ryšiais. Šiuo metu daugiau atvejų nežinau/ Nežinau ar šiuo metu egzistuoja, tačiau buvo atveju*) ir paminėti, respondentų nuomone, galimi konkretūs atvejai. Apie juos yra informuoti tiesioginiai vadovai, tam, kad būtų imtasi tinkamų priemonių ir ateityje išvengti galimų atvejų, kuomet susidaro regimybė ar galimybė darbuotojams manyti, kad elgiamasi korumpuotai.

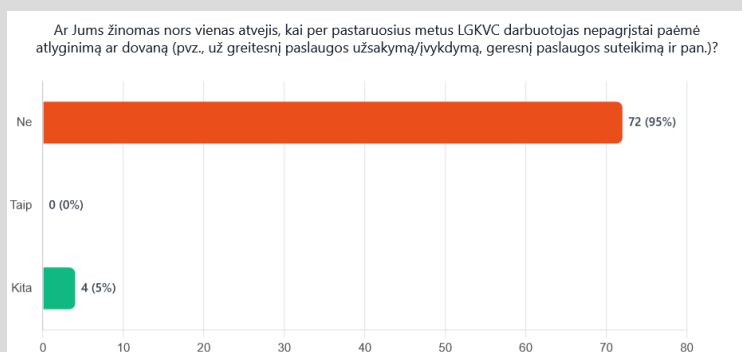
Norime priminti, kad jei manote, jog Centre galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su Centru, jūs apie tai galite pranešti būdais, nurodytais <https://lgkvc.lrv.lt/lt/praneseju-apsauga/>.

Kad veiklos procesai vyksta neskaidriai, mano 7 proc. (2025 m. – 16 proc.). Komentaruose apie neskaidrumą pateikti šie 5 pastebėjimai (*nekomentuosiu, nes ir taip yra žinoma daugeliui, nesu tikras, Nežinau, Manau, kad ne, Tiksliau, drįstu abejoti*). Vertinant išsakytų komentarų argumentavimą, galima teigti, kad atsakymų kategorija *Kita* nėra priskirtina prie prieštaraujančių klausimo teiginiui, tad vertinant kartu su pritariančiais veiklos procesų skaidrumui LGKVC, jų dalis sudarytų 93 proc. atsakymų.

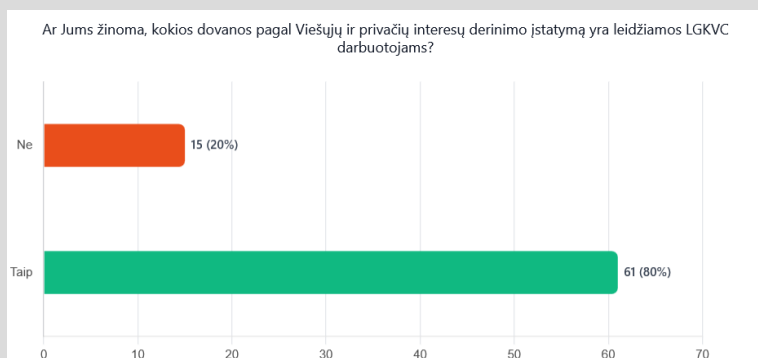

Nežinančiųjų dalis šių metų apklausoje sudarė 4 proc. (2025 m. – 3 proc., 2024 m. – 13 proc.), t.y. nežymiai pasikeitė.

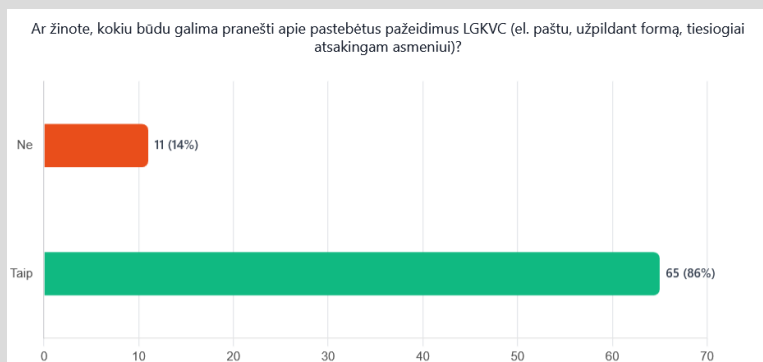

Verta pastebėti, kad teigiamai atsakiusiųjų rodiklis yra panašus vertinant 3 metų rezultatus – 2026 m. 95 proc., 2025 m. – 94 proc., 2024 m. 98 proc. Reikia priminti, kad apie tokius atvejus neturėtų būti nutylima, nes tik praktiškai veikianti sistema – pastebėjimai, reagavimai, įgyvendinamos procedūros kuria antikorupcinę erdvę, kurioje netoleruojamas toks elgesys. Tai yra mūsų visų atsakomybė, tiek prieš kolegas, tiek prieš klientus. Daugiau apie tai, kaip galima pranešti:

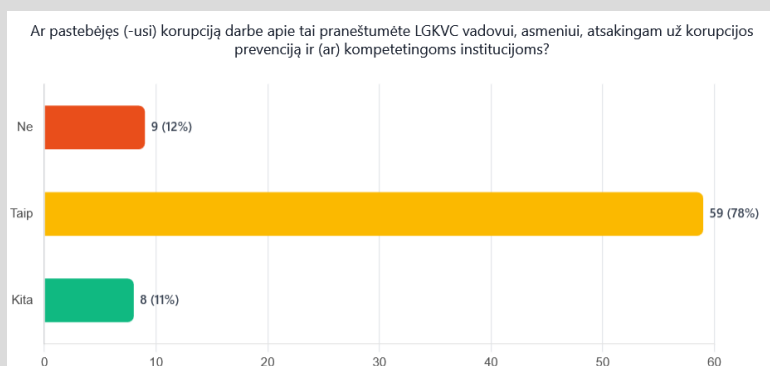
<https://lgkvc.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/pranesk-apie-korupcija/>.

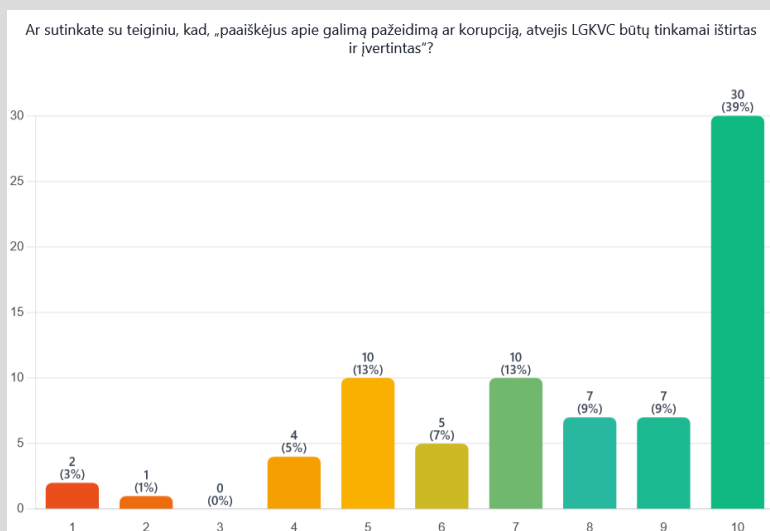
Nors ne visiems LGKVC darbuotojams taikomas klausime paminėtas įstatymas ir jo nuostatos, vis tik dauguma (2026 m. 80 proc., 2025 m. – 73 proc.) atsakė, jog yra susipažinę su minėtu įstatymu.

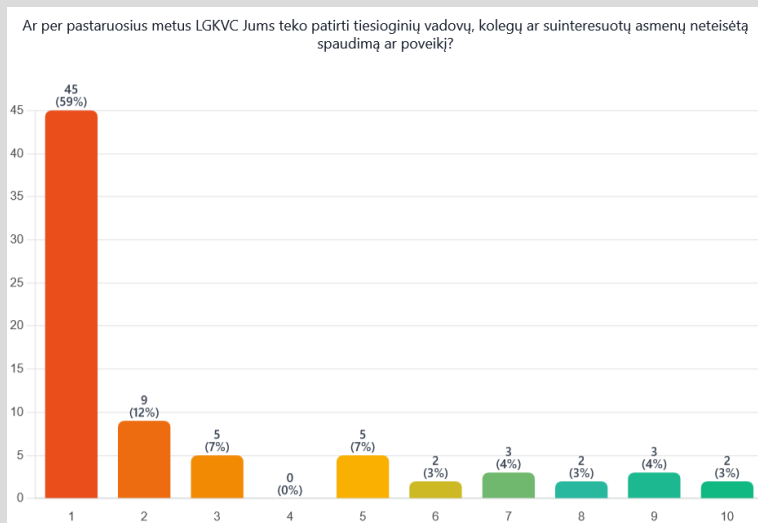
Didžioji apklaustųjų dalis (2026 m. ir 2025 m. - 86 proc., 2024 m. - 54 proc.) žino, koku būdu galima pranešti apie pastebėtus LGKVC pažeidimus.

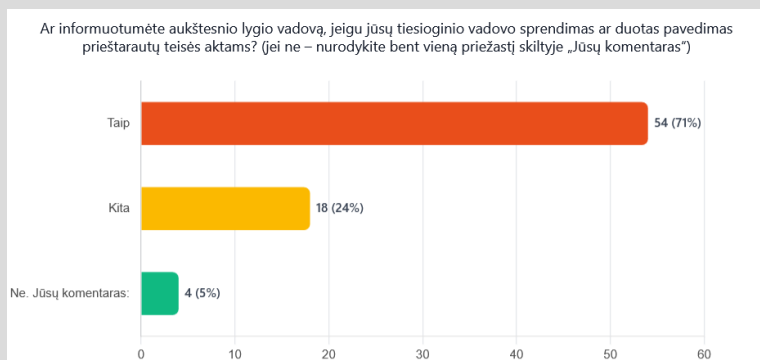
Pagal pateiktus atsakymus, apsisprendusių pranešti dalis nežymiai padidėjo iki 78 proc., (2025 m. - 77 proc., 2024 m. – 76 proc.). Nepraneštų 12 proc. respondentų, o prie *Kita* atsakymų dalies pateikti atsakymai („Gal, sunku pasakyti/ Turbūt/ nemanau, sunkiai pasitikiu žmonėmis šioje sistemoje/ Pagalvočiau/ ar tai padėtų ir pranešusio darbuotojo pranešimas tikrai liktų konfidencialus/ priklauso nuo situacijos/ Praneščiau kompetetingoms institucijoms“) sudaro įspūdį, kad ši grupė respondentų nėra iki galo apsisprendę.

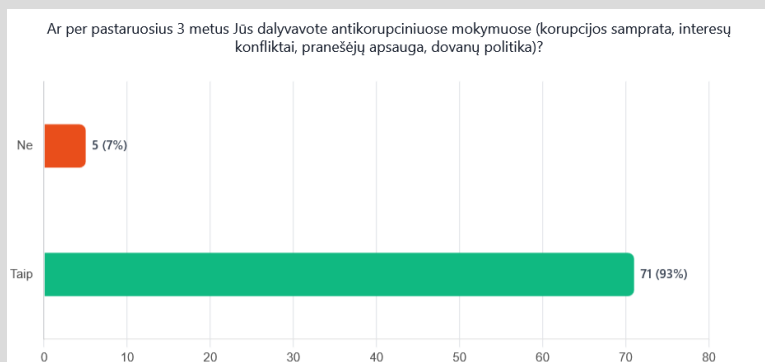
Bendras vidutinis respondentų nuomonės įvertinimas yra 7,75 (respondentams galima buvo rinktis 10 balų skalėje nuo VISIŠKAI NESUTINKU iki VISIŠKAI SUTINKU su nurodytu teiginiu).

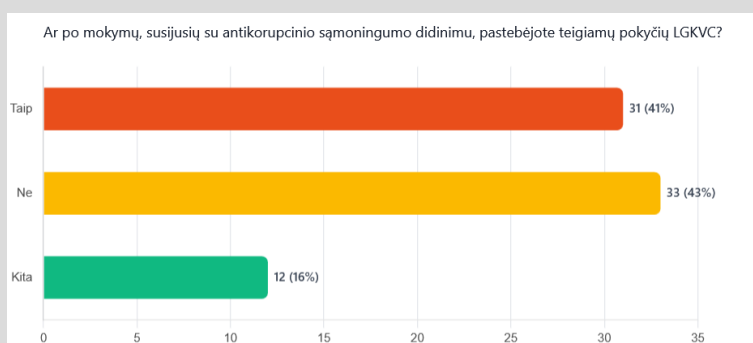
Respondentų, per pastaruosius 3 metus LGKVC patyrusių vadovų, kolegų ar suinteresuotų asmenų neteisėtą spaudimą ar poveikį bendras vidutinis respondentų nuomonės įvertinimas yra 2,62 (respondentams galima buvo rinktis 10 balų skalėje nuo NIEKADA iki LABAI DAŽNAI patiriančių spaudimą).

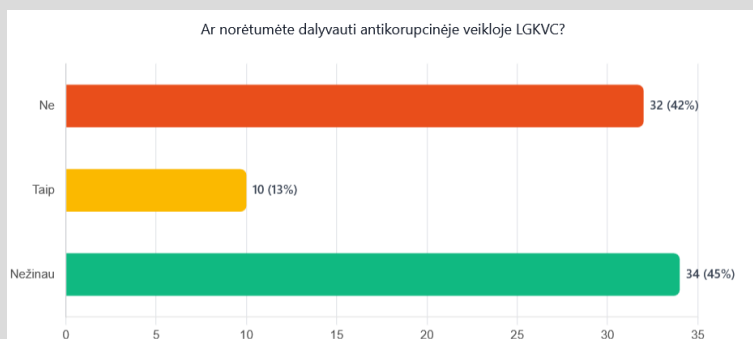
Įtraukus į atsakymų grupę *Kita* sunku lyginti duomenis su ankstesnių apklausų rezultatais. Tačiau vertinant *Kita* ir *Taip* atsakymų kategorijas matyti, kad rezultatai labai panašūs su 2025 m. duomenimis, apie 95 proc. Prie *Ne* dalies buvo pateikti šie komentarai: < *nepasitikiu/ turbūt/ nepadės/ Abejoju ar padėtu*>.

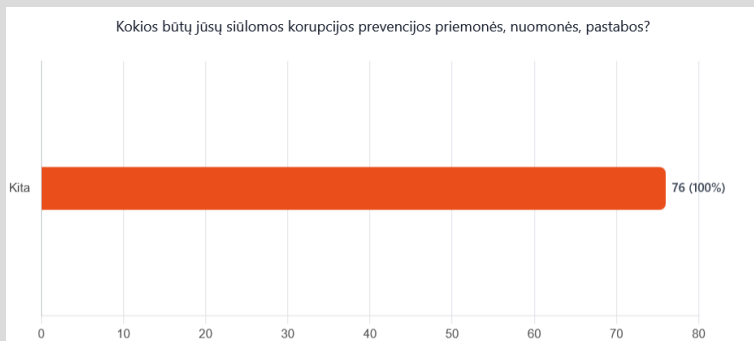
Apklausos rezultatai rodo, kad didėja dalyvavusiųjų dalis antikorupciniuose mokymuose (2026 m. – 93 proc., 2025 m. 90 proc., 2024 m. – 87 proc.), nors duomenys nėra visiškai validūs dėl to, kad ne visi darbuotojai dalyvavo apklausoje.

Teigiamai atsakiusiųjų dalis sudarė 41 proc., neigiamai – 43 proc. Kita kategorijoje pateikti šie komentarai: *< nei taip, nei ne/ nepastebėjau/ nedalyvavau mokymuose/ Viskas gerai buvo ir prieš mokymus/ Neturiu nuomonės>*.

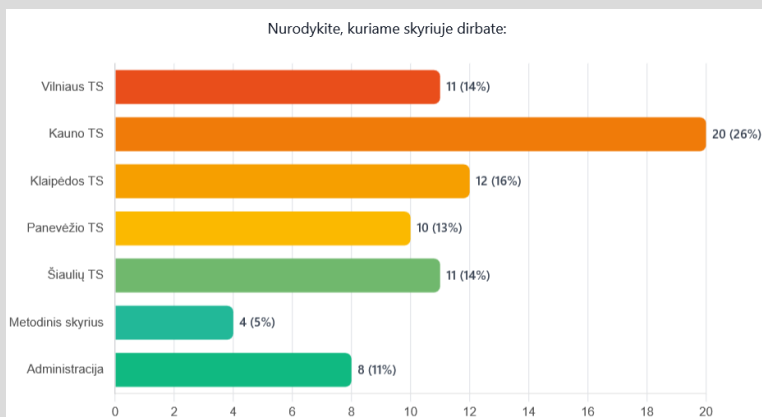

Atsakymų skaičius į klausimą, ar norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje lyginant su praėjusių metų duomenimis (2026 m. - 10, 2025 m. – 15, 2024 m. - 28 respondentai) rodo respondentų noro tolygų mažėjimą.

Respondentų atsakymus į šį atvirą klausimą galima suskirstyti į kelias kategorijas:

- kurie nežino ar kuriems viskas gerai („Nėra/ Neturiu/ NETURIU PASTABŲ/ visos priemonės yra/ neturiu pasiūlymų/ nežinau/ KORUPCIJOS LGKVC NEPASTEBĖJAU”);
- bendro pobūdžio pasiūlymai („tęsti tai kas jau pradėta/ Vykdyti antikorupcines priemones/ anonimiškumo galimybė/ Galbūt mokymai ne savarankiški, su lektoriu/ didinti supratimą, daugiau informacijos tokiomis temomis/ Daugiau mokymų su korupcijos tema/ Didesnis administracijos dėmesys ne sau, o darbuotojams/ Svarbu laikytis gero pavyzdžio visiems, be išimčių”);
- kiek labiau sukonkretinti pastebėjimai („Vykdyti kontrolę/ Mažiau užsiiminėti kronizmu/ Pirmiausia žmonės turėtų būti tikri kad pranešus jie tikrai liktų anonimiški ir kad būtų situacija sprendžiama, o ne tiesiog imituojamas sprendimas/ Siūlyčiau daugiau dėmesio skirti skaidrumui, viešumui ir darbuotojų atsakomybei/ Įstaigoje būtina stiprinti vadovybės skaidrumą ir sąžiningumą. Pagrindinė prevencijos priemonė turėtų būti visiškas finansinio skatinimo (priemokų, priedų) procesų viešumas ir aiškių, vienodų taisyklių taikymas visiems darbuotojams. Taip pat reikėtų užtikrinti, kad personalo sprendimai būtų priimami remiantis kompetencija, o ne asmenine draugyste ar giminyste, taip išgyvendinant įstaigoje juntamą favoritizmo atmosferą”).

Anketa buvo anoniminė, respondentų pasiskirstymas matomas tik pagal skyrius. Lyginant respondentų aktyvumą, jų įsitraukimą, pastebėti tam tikri pokyčiai kai kuriuose skyriuose, pvz., krito respondentų aktyvumas Vilniaus ir Kauno TS, Metodiniame skyriuje, aktyviau įsitraukė Šiaulių ir Panevėžio TS darbuotojai.

APKLAUSOS APIBENDRINIMAS

Kasmet vykdytoje LGKVC apklausoje 2026 m. dalyvavo 76 darbuotojai (2025 m. – 81, 2024 m. - 98), t. y. darbuotojų įsitraukimas į anketavimą mažėja. Anketoje darbuotojams buvo pateikiami tik uždaro pobūdžio klausimai (išskyrus kelis klausimus). Siekiant gauti tikslesnius duomenis, daugelyje anketos klausimų buvo galimybė pasirinkti trečią atsakymą „Kita“ ar „Nežinau“.

Išanalizavus apklausos rezultatus galima teigti, kad 100 % respondentų (2025 m. – 100 %) tvirtai žino, kas yra korupcija, 11 % respondentų mano, kad LGKVC yra toleruojama korupcija. 14 % apklausoje dalyvavusių darbuotojų nesutinka su apklausoje išsakytu teiginiu, kad LGKVC vadovas savo asmeniniu pavyzdžiu nuolat skatina laikytis aukščiausių antikorupcinio elgesio standartų ir jo antikorupcinė pozicija yra aiški. Kiti rezultatai yra apibendrinti apklausos analizėje.

Kelių respondentų atsakymuose į atvirus klausimus (jų buvo keli) atsiskleidžia tam tikras nepasitikėjimas ar abejonė vykdoma korupcijos prevencijos veikla, t. y. abejojama, ar ji iš tikro yra efektyvi ir daro įtaką kasdieniams įstaigos veiklos procesams.

Iš anketos rezultatų išplaukia keli pastebėjimai. Viena vertus, anketavimas tampa vis mažiau efektyvus, t. y. vis mažesnė dalis darbuotojų dalyvauja apklausoje. Siekiant, kad LGKVC visuose struktūriniuose padaliniuose vyktų darbuotojų elgsenos ir sąmoningumo pokytis ir darbuotojų atsparumo korupcijai pažanga, reikia planuoti tikslesnius, įstaigos kontekstą atliepiančius praktinius mokymus, tobulinti neaiškias ar nepakankamai efektyvias vidines procedūras, vidinę komunikaciją – numatyti naujų ir inovatyvių priemonių ir procesų, padedančių dalintis informacija organizacijos viduje ir išorėje diegimą. Taip pat verta stiprinti įstaigos darbuotojų tarpusavio teigiamą priklausomybę ir pasitikėjimą, dalytis įstaigos vertybėmis kasdieniuose sprendimuose, skaidrinti procesus.

2026 m. spalio